

TØRRE FACTS: FÅ HESTEBØNNERNE KLAR TIL SALG OG FODRING

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

I år med megen nedbør er du nødt til at tørre hestebønnerne. Læs her om de forskellige teknikker.

TØRRING AF HESTEBØNNER

I år med meget regn skal dine hestebønner tørres, hvis du vil anvende dem i foder eller få en god pris for dem. Er du kvægproducent anbefales det at toast bønnerne for at optimere kvæggets optagelse af protein. Læs artiklen: [TØRRE facts: Toastning af hestebønner](#).

TØRRING PÅ PLANLAGER

Hestebønner er lagerfaste ved en vandprocent på maks. 15%. Hvis du høster dem med et vandindhold, som ligger over 15%, skal de tørres inden de er lagerfaste. Hvis du skal håndtere dem på et planlager, skal du være opmærksom på, at jo vådere bønnerne er, jo tyndere lag skal de ligge i.

KOMBINATION AF TØRRETEKNIKKER

Hvis et meget vådt efterår afløses af en kold og våd vinter, kan det ske, at bønnerne er så våde, at de ikke kan tørres tilstrækkeligt på dit planlager. Det skyldes ofte, at bønnernes toplag i vådt og koldt vejr ikke kan komme af med den kondens, der samler sig fra tørring af de underliggende lag. Det oplevede Kim Olssen fra Bornholm:

"I 2017 kunne jeg ikke få toplaget tørt, selvom jeg kørte med et blæseanlæg med en ydeevne

på 38.000 m³/timen i planlageret. De nederste bønner blev fint tørre, men jeg kunne simpelthen ikke få det øverste lag tørt nok. Derfor lejede jeg et mobilt, dieseldrevet anlæg, som jeg kunne tørre toplaget i. Der var vel 100 tons i toplaget, og med det lejede anlæg gik det stærkt.”

ALLE BØNNER I TØRREANLÆG

Hvis du dyrker hestebønner i mindre omfang og bønnerne er meget våde, kan du overveje at tørre alle bønner i et mobilt tørringsanlæg. Den metode valgte Claus Munch, Bornholm, sidste år.

”Jeg kunne konstatere, at bønnerne indeholdt langt over 20% vand, da vi høstede i efteråret 2017 og da vidste jeg godt, at det duede slet ikke, for jeg sælger mine bønner, og jeg ville ikke få ret meget for så våde bønner.”

Sådan fortæller Claus Munch, som driver Kratgårds Maskinstation og planteavl i Aakirkeby. Han forsøgte sig med hestebønner for første gang i 2016, hvor bønnerne var så tørre, at de fra marken kunne køres direkte i hus. Men i 2017 var bønnerne altså en rigtig våde ved høst, men Claus Munch holdt humøret højt, tog konsekvensen og lejede med det samme et dieseldrevet anlæg.

”Vi tørrede dem i anlægget, efterhånden som vi høstede, så vi ikke skulle have fat i bønnerne for mange gange. Det gjorde, at jeg måtte stå op og starte anlægget en gang hver nat i de dage, hvor vi høstede og tørrede. Men det var godt givet ud,” husker Claus Munch. Anlægget kunne tage cirka 120 tønder ad gangen, og tørringen gik forholdsvis hurtigt. Vandprocenten blev bragt ned på cirka 15% ved tørring, og det blev i alt til 55 tons tørrede bønner.

”De blev samtidig også meget fine og rene i tørringsprocessen, og alle urenheder dryssede ud. Det var derfor ingen sag at få 130 kr. tønden for dem, ” fortæller Claus Munch, som trods udfordringen med tørring går op på 18 ha med hestebønner i 2018.